

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 17CoPr/2/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8311214200
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 02. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Burešová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2013:8311214200.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v právnej veci žalobcu F. W., nar. XX.XX.XXXX, bytom P., P. XXXX/XX, zast. advokátom JUDr. Jánom Holotom, Snina, Komenského 2791 proti žalovanej T. P. - UNITRANS, IČO: 106 808 11 Snina, Partizánska 1834/26, zast. advokátom JUDr. Ľuboslavom Zolák, Sobrance, Michalovská 14, o zaplatenie 2.028,80 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Humenné č. k. 21Cpr/1/2012-140 zo dňa 26.09.2012 jednohlasne takto

rozhodol:

Z r u š u j e rozsudok súdu prvého stupňa a v r a c i a vec na ďalšie konanie a rozhodnutie.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom prvostupňový súd žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 2.028,80 Eur v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Žalovanej uložil povinnosť nahradiť žalobcovi trovy konania pozostávajúce zo zaplateného súdneho poplatku vo výške 122 Eur a trov právneho zastúpenia vo výške 394,72 Eur na účet jeho právneho zástupcu v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

Prvostupňový súd svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že žalobca sa domáhal žalobou, ktorú doručil prvostupňovému súdu 20.12.2012, aby súd uložil žalovanej povinnosť zaplatiť mu sumu 2.028,80 Eur ako náhradu mzdy za 4 mesiace od 01.09.2011 do 31.12.2011 a náhradu trov konania. Uviedol, že je zamestnancom žalovanej na základe pracovnej zmluvy zo dňa 01.01.2004, žalovaná s ním skončila pracovný pomer neplatne, o čom bolo rozhodnuté rozsudkom Okresného súdu Humenné sp. zn. 17C/220/2009 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 7Co/149/2010, ktorý rozsudok sa stal právoplatným 14.03.2011. Žalovaná zabraňuje žalobcovi vstup na pracovisko. Žalobca naposledy u žalovanej pracoval ako riaditeľ prevádzky, preto mu patrí mzda minimálne vo výške 1,6-násobku minimálnej mzdy. Výška minimálnej mzdy za rok 2011 je stanovená v sume 317 Eur mesačne, preto má nárok na mzdu vo výške 507,20 Eur. Žalovaná dobrovoľne dlh neuhradila.

Prvostupňový súd vo veci vykonal dokazovanie a skonštatoval, že žalobca na základe pracovnej zmluvy zo dňa 01.04.2004 vykonával prácu pre žalovanú s predmetom práce vodič nákladnej dopravy, nástrojár. Z predchádzajúceho konania prvostupňový súd usúdil, že žalovaná so žalobcom neplatne skončila pracovný pomer, rozsudok sa stal právoplatným a vykonateľným dňa 14.03.2011. Od tejto doby bola žalovaná povinná pridelovať žalobcovi prácu riadne v zmysle pracovnej zmluvy.

V priebehu konania podľa prvostupňového súdu žalobca preukázal, že na základe ústnej dohody medzi účastníkmi konania došlo k zmene jeho náplne práce u žalovanej, začal vykonávať prácu zodpovedajúcu práci vedúceho prevádzky, resp. riaditeľa (možnosť zmeny obsahu práce bez písomnej zmeny pracovnej zmluvy vyplýva aj z rozhodnutia V.2/1967). Táto práca je charakterizovaná ako riadenie a koordinovanie technických operácií týkajúcich sa oddelení prevádzky a údržby, opráv a inštalácii nových strojov a zariadení. Tieto skutočnosti potvrdili vypočutí svedkovia, ktorí uviedli, že so

žalobcom rokovali pri objednávkach, že žalobca prideloval prácu zamestnancom a spolupracujúcim živnostníkom, participoval pri uzatváraní a ukončovaní pracovných pomerov zamestnancov, zodpovedal za celkový chod prevádzky a údržby strojov.

Podľa prvostupňového súdu žalobca preukázal, že od 14.03.2011, t.j. od právoplatnosti rozsudku, ktorým bolo okamžité skončenie pracovného pomeru súdom vyhlásené za neplatné, mal záujem pracovať u žalovanej. Túto skutočnosť jej oznámil listom zo dňa 16.03.2011, ktorý bol doručený jej právnomu zástupcovi, pričom žalovaná na pojednávaní potvrdila, že o tomto vedela.

Prvostupňový súd mal preukázané, že aj za pomoci polície sa žalobca snažil dostať na pracovisko, čo mu nebolo zo strany žalovanej umožnené. Preto dospel k záveru, že žalobca ako zamestnanec nemohol vykonávať prácu pre iné prekážky na strane zamestnávateľa podľa § 142 ods. 3 Zákonníka práce, a preto mu patrí náhrada mzdy vo výške jeho priemerného mesačného zárobku. Zároveň je potrebné povedať, že žalovaná nepreukázala, že by do dnešného dňa platne skončila pracovný pomer so žalobcom niektorým zo zákonných spôsobov.

Žalobcovi, ktorý vykonával prácu zodpovedajúcu práci riaditeľa prevádzky a ktorý nemal dohodnutú výšku odmeny v pracovnej zmluve, pričom táto nebola dohodnutá ani v kolektívnej zmluve žalovanej, by patrila mzda vo výške 1,6-násobku koeficienta minimálnej mzdy podľa § 120 ods. 4 Zákonníka práce. Žalobca bol v období od 06.05.2011 do 05.09.2011 a ďalej v období od 07.01.2012 do 08.02.2012 práceneschopný, uplatňuje si náhradu mzdy za obdobie od 06.09.2011 do 07.01.2012, t. j. za 4 mesiace.

Vzhľadom na to, že podľa Nariadenia vlády SR č. 408/2010 Z. z. bola v roku 2011 minimálna mzda vo výške 317 Eur a koeficient pri 4. stupni náročnosti je 1,6-násobok, potom jeho minimálny mzdový nárok predstavuje sumu 507,20 Eur mesačne. Za tieto 4 mesiace mu preto patrí náhrada mzdy vo výške 2.028,80 Eur. Preto prvostupňový súd uložil žalovanej zaplatiť žalobcovi náhradu mzdy za 4 mesiace, t. j. od 06.09.2011 do 07.01.2011 vo výške 2.028,80 Eur.

Výrok o trovách konania prvostupňový súd odôvodnil § 142 ods. 1 O. s. p. a právo na ich náhradu priznal úspešnému účastníkovi konania, teda žalobcovi.

Proti tomuto rozsudku v zákonom stanovenej lehote podala odvolanie žalovaná. Namietala rozhodnutie súdu prvého stupňa a žiadala, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vec vrátil na nové pojednanie a rozhodnutie.

Predmetom žaloby je náhrada mzdy vo výške 1,6-násobku minimálnej mzdy za obdobie od 01.09.2011 do 31.12.2011 tak, ako to je uvedené v žalobe zo dňa 20.12.2012.

Žalobca tvrdil, že sa domáhal dostať na pracovisko, čo mu však bolo zabránené. Toto tvrdenie žalobcu nebolo preukázané. Taktiež nebolo preukázané, aby žalobca dňa 15.03.2011 chcel sa riadne zamestnať a uchádzal u žalovanej o pridelenie práce podľa pôvodnej pracovnej zmluvy.

Žalovaná po tom, čo žalobca dňa 15.03.2011 nenastúpil do práce a ani inak sa neohlásil a svoju neprítomnosť ani dodatočne neospravedlnil mala za to, že netrvá na pokračovaní v pracovnom pomere. Nakoniec, vychádzala aj zo skutočnosti, že sám žalobca od 01.09.2009 je živnostníkom a vykonával práce pre inú spoločnosť. List žalobcom bol doručený až 25.03.2011 na adresu právneho zástupcu žalovanej, ktorý list bol následne predložený žalovanej. Žalovaná to považovala za oneskorené oznámenie, že trvá na tom, aby ho zamestnala. Preto dňa 17.10.2011 listom oznámila žalobcovi, že jeho pracovný pomer sa skončil dňom 14.03.2011 s poukazom na § 79 ods. 3 Zákonníka práce a že platí fikcia o skončení pracovného pomeru dohodou. Žalobca dňa 02.11.2011 podal žalobu o neplatnosť takéhoto skončenia pracovného pomeru, konanie však bolo v dôsledku späťvzatia žaloby zastavené. Teda žalobcovi nevznikol právny nárok na náhradu mzdy za obdobie od 01.09.2011 do 31.12.2011.

Naviac, žalobca sa v období od 14.03.2011 ani v jednom prípade nedožadoval vstupu do objektu prevádzky zamestnávateľa v úmysle, aby sa zamestnal na základe pracovnej zmluvy a vykonával práce, ktoré zodpovedajú jeho pracovnému zaradeniu. Jeho konanie smerovalo iba k dosiahnutiu zámeru ako sťažiť a zabrániť žalovanej v jej podnikateľskej činnosti po rozvode ich manželstva.

Žalovaná ďalej namietala, že zamestnancovi patrí náhrada mzdy počas 9 mesiacov v sume zodpovedajúcej jeho priemernému mesačnému zárobku.

Žalobca ako riaditeľ prevádzky práce nevykonával a funkciu zodpovedného pracovníka vykonával iba do 14.09.2009, preto namietala stupeň náročnosti mzdového zaradenia žalobcu, pričom týmto spôsobom ho zamestnávateľ neodmeňoval. Žalovaná žalobcovi vyplatila náhradu za obdobie 16 mesiacov vypočítanú z jeho priemerných zárobkov. Žalobca sa v ani jednom prípade nedožadoval preradenia do iného stupňa a vyplatenia vyššej mzdy.

Taktiež tvrdenie o tom, že žalobca nemohol vykonávať prácu pre prekážku na strane zamestnávateľa podľa § 142 ods. 3 Zákonníka práce bez uvedenia konkrétnych skutočností nie je dôvodom priznania nároku na náhradu mzdy.

Prvostupňový súd nevzal do úvahy, že žalobca nekonal v záujme pokračovať v pracovnoprávnom vzťahu so žalovanou ako zamestnanec.

Keďže rozsudok súdu prvého stupňa nie je náležite odôvodnený, ďalšie odvolacie dôvody nemohla žalovaná v odvolaní uviesť.

K odvolaniu sa písomne vyjadril žalobca, ktorý uviedol, že žalovaná zotrúva na právnom názore, že pracovný pomer medzi zamestnávateľom a zamestnancom sa môže skončiť aj vtedy, ak zamestnávateľ dal zamestnancovi neplatnú výpoveď alebo s ním neplatne skončí pracovný pomer okamžite a zamestnanec neoznámí zamestnávateľovi, že trvá na tom, aby ho zamestnávateľ naďalej zamestnával. V ust. § 79 ods. 1 Zákonníka práce je možné aplikovať na situácie, keď zamestnanec obdrží výpoveď alebo okamžité skončenie pracovného pomeru, čo sa v prípade žalobcu udialo v septembri 2009, keď bolo žalobcovi dané okamžité skončenie pracovného pomeru. F. W. vtedy, t. j. v septembri 2009, požiadal o ďalšie pokračovanie pracovného pomeru a podal žalobu o neplatnosť skončenia pracovného pomeru, o ktorej bolo s konečnou platnosťou rozhodnuté dňa 14.03.2011. Pokiaľ by žalobca nebol v septembri 2009 požiadal o ďalšie zamestnávanie, jeho žaloba o skončenie pracovného pomeru by ani nemohla byť úspešná. K žiadnemu skončeniu pracovného pomeru medzi účastníkmi konania preto ku dňu 15.03.2011 dôjsť nemohlo a pracovný pomer účastníkov konania ďalej trvá.

V zmysle platnej judikatúry, ak súd rozhodne o neplatnom skončení pracovného pomeru má to ten účinok, že po dni, kedy bolo súdom právoplatne rozhodnuté o neplatnom skončení pracovného pomeru sa vzťahy medzi zamestnávateľom a zamestnancom opäť spravujú ustanoveniami Zákonníka práce a najmä obsahom pracovnej zmluvy. Na základe rozhodnutia súdu o neplatnom skončení pracovného pomeru má zamestnanec právo na nároky z neplatného skončenia pracovného pomeru podľa § 77 a nasledujúcich Zákonníka práce, ktorý nárok je časovo obmedzený na maximálne 9 mesiacov, avšak za obdobie po právoplatnom rozhodnutí o neplatnom skončení pracovného pomeru, kedy sa vzťahy medzi zamestnávateľom a zamestnancom už riadia ustanoveniami pracovnej zmluvy, má zamestnanec nárok na vyplatenie mzdy, resp. náhrady mzdy za prekážku v práci podľa § 136 a nasledujúcich Zákonníka práce. V danom prípade sa jedná o obdobie po právoplatnom rozhodnutí súdu o neplatnom skončení pracovného pomeru a tu súd správne posúdil nárok žalobcu ako zamestnanca podľa § 142 Zákonníka práce.

Žalovaná zabraňuje žalobcovi vo vstupe do haly č. XXXX na ulici T. v W., kde sa nachádza miesto výkonu práce navrhovateľa súvisle už od septembra 2009 až doposiaľ. Táto skutočnosť bola zistená súdom prvého stupňa. Rozhodnutie súdu prvého stupňa žalobca považuje za správne, bolo vydané na

základe dokazovania, ktoré bolo vykonané v potrebnom rozsahu a ktoré potvrdilo skutočnosti uvádzané žalobcom, a preto odvolanie žiadal zamietnuť.

Odvolací súd v rámci kompetencií vyplývajúcich z ust. § 10 ods. 1 O. s. p. preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo v zmysle zásad uvedených v ust. § 212 O. s. p., vo veci nenariadil odvolacie pojednávanie, čo je v súlade s ust. § 214 ods. 1, 2 O. s. p. a zistil, že v prejednávanej veci sú dané odvolacie dôvody žalovanej.

V prvom rade je potrebné prvostupňovému súdu vytknúť, že rozhodnutie súdu prvého stupňa nie je náležitým spôsobom odôvodnené a že stavba odôvodnenia napadnutého rozsudku nie je v súlade s ust. § 157 ods. 2 O. s. p., kedy v odôvodnení rozsudku súdu uvedie, čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania. Stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádza, akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec správne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Prvostupňový súd sa dôsledne týmto zákonným ustanovením neriadil, rozhodnutie súdu prvého stupňa je nepreskúmateľné. Neodôvodnené alebo nedostatočne odôvodnené rozhodnutie nedovoľuje účastníkom konania posúdiť, ako súd ich veci vyložil a aplikoval príslušné hmotnoprávne a procesné predpisy a akými úvahami sa spravoval pri svojom rozhodovaní o veci samej. Odôvodnenie rozhodnutí súdu tvorí súčasť spravodlivého súdneho procesu a je jedným zo základných práv na súdnu ochranu podľa článku 46 ods. 1 Ústavy SR a článku 45 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv. Účastníkovi konania, ktorému bola nepreskúmateľným rozhodnutím uložená nejaká povinnosť, nemá možnosť, ak s rozhodnutím nie je spokojný efektívne využiť svoje procesné právo na napadnutie rozhodnutia súdu prvého stupňa odvolaním tak, aby mohol svoje odvolanie odôvodniť § 205 ods. 1, 2 O. s. p.

Z napadnutého rozsudku súdu prvého stupňa totiž nie sú zrejmé právne závery súdu prvého stupňa, keď napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa obsahuje síce popis dôkazov, ktoré mal prvostupňový súd vykonať, opis listín a výsluch, ktoré boli pred prvostupňovým súdom vykonané, zákonné ustanovenia, ktorý sa prvostupňový súd riadil a skutkový stav, ktorý prvostupňový súd zistil. Právne závery sa však v napadnutom rozhodnutí súdu prvého stupňa nenachádzajú, resp. splývajú so zisteným skutkovým stavom, pričom odvolací súd nemá možnosť zistiť jednoznačne rozsah skutkových zistení a rozsah právnych záverov rozhodnutia súdu prvého stupňa.

Okrem toho prvostupňový súd vo veci vykonal množstvo dôkazov, a to najmä vypočul svedkov a pri zistení vychádzal z listín, ktorých obsah popísal v napadnutom rozsudku. Platí, že o tom, akým spôsobom prvostupňový súd vo veci vykonal dokazovanie, môže odvolací súd usudzovať len z obsahu spisu, osobitne zo zápisníc o súdnych pojednávaniach.

Podľa § 129 ods. 1 O. s. p. sa dôkaz listinou vykoná tak, že predseda senátu alebo samosudca na pojednávaní listinu alebo jej časť prečíta, alebo oznámi jej obsah; to neplatí ak súd vo veci nenariaďuje pojednávanie.

V danom prípade z obsahu zápisníc z pojednávania, ktoré boli vykonané pred prvostupňovým súdom, a to nielen vo veci 21Cpr/1/2012, ale aj vo veci 17C/220/2009 vyplýva, že dokazovanie ani jednou z listín dôležitých pre rozhodnutie vo veci vykonané nebolo. Je pravdou, že na pojednávaní dňa 12.09.2012 boli oboznámení účastníci konania s obsahom súdneho spisu a pripojenými listinnými dôkazmi, najmä listinnými dôkazmi z č. l. 119 a 128 súdneho spisu, pred koncom pojednávania aj so spisom Okresného súdu Humenné 17C/220/2009, pričom uvedené dôkazy v jednej časti nesúvisia s prejednanou vecou a prvostupňový súd ich do skutkového stavu ani neskonštatoval, len popísal v odôvodnení ich obsah, navyiac pri oboznamovaní so súdnym spisom neboli dodržané zákonné pravidlá.

Dôkaz listinou sa vykoná tak, že predseda senátu alebo samosudca na pojednávaní listinu alebo jej časť prečíta, alebo oznámi ich obsah. Oznamenie obsahu listiny sa uskutočňuje v prípade, ak by obsahnosť údajov zachytených v listine vyžadovala neprimerane dlhý čas na vykonanie dôkazu prečítaním listiny, resp. ak to vo vzťahu k dokazovaným skutočnostiam postačuje. Spôsob vykonania dôkazu listinou musí vyplývať zo zápisnice o pojednávaní. V zápisnici o pojednávaní musí byť uvedené presné označenie listiny, ktorá bola prečítaná, ak predseda senátu prečítal celú listinu alebo len jej časť. V tom prípade sa musí zaprotokolovať presné označenie prečítanej časti listiny. Listinu je potrebné predložiť účastníkom, aby sa mohli vyjadriť k jej pravosti, prípadne namietať iné dôležité skutočnosti. Vyjadrenie účastníkov súd musí zaznamenať v zápisnici o pojednávaní.

Vykonávanie dôkazu oboznámením sa s celým súdnym spisom, resp. iným spisom nie je správne, pretože nemožno preskúmať, ktoré konkrétne dôkazné prostriedky zo spisu boli použité. Preto je potrebné aj v tomto prípade v zápisnici presne zaprotokolovať, ktoré strany spisu, prípadne ktoré listiny obsiahnuté v spise boli prečítané.

Prítom je dôležité skonštatovať, že z odôvodnenia rozsudku súdu prvého stupňa vyplýva, že súd prvého stupňa vykonal dokazovanie a svoje skutkové zistenia založil najmä na základe listín, ktoré popísal v odôvodnení svojho rozhodnutia. Skutkové zistenia súdu prvého stupňa však neboli podložené procesne správnym dokazovaním, teda dokazovaním, ktoré by bolo v súlade so zákonom, a preto ani nemohol mať prvostupňový súd pre svoje právne závery žiadne podklady. Preto, vzhľadom na uvedenú procesnú vadu, ktorá má za následok nesprávne rozhodnutie vo veci bolo potrebné, aby sa odvolací súd aj touto vadou zaoberal a na túto vadu prvostupňový súd upozornil.

Ďalej je potrebné prvostupňový súd upozorniť aj na skutočnosť, že pri svojom rozhodovaní a odôvodňovaní napadnutého rozsudku rozhodol o nároku žalobcu, ktorý nárok žalobcu nie je totožný s tým, čo si v skutočnosti žalobca v žalobe uplatňuje. Podľa žaloby žalobca si uplatňuje nárok na zaplatenie mzdy za obdobie od 01.09.2011 do 31.12.2011. Prvostupňový súd vo svojom odôvodnení konštatuje, že nárok žalobcovi priznal za obdobie od 06.09.2011 do 07.01.2012, čo nie je v súlade s § 153 ods. 2 O. s. p., kedy rozhodol o inom nároku, resp. o nároku, ktorý čiastočne nie je totožný s uplatneným nárokom žalobcu. Ide o konanie, ktoré nemohlo začať bez návrhu a ani z právneho predpisu nevyplýva určitý spôsob vyrovnania medzi účastníkmi. Teda aj uvedená okolnosť svedčí o tom, že počas konania sa vyskytla vada, ktorá má za následok nesprávne rozhodnutie o veci.

Preto odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa podľa § 221 ods. 1 písm. f) O. s. p. zrušil a vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

Bude úlohou prvostupňového súdu vykonať dokazovanie spôsobom predpísaným procesnými predpismi, náležitým spôsobom zistiť skutkový stav veci, vec podriaďiť pod príslušnú hmotnoprávnu normu, vyvodiť z uvedeného právny záver a vo veci zákonným spôsobom len o uplatnenom nároku rozhodnúť.

Pri stavbe rozsudku prvostupňový súd bude dbať na ust. § 157 O. s. p. tak, aby rozsudok bol preskúmateľný.

Okrem toho odvolací súd upriamuje prvostupňový súd na skutočnosť, že podstatné dôkazy, ktoré bude potrebné vo veci vykonať riadnym a zákonným spôsobom sa nachádzajú najmä v spise Okresného súdu Humenné pod sp. zn. 17C/220/2009, kde je najmä listina, v ktorej žalobca oznamuje po doručení okamžitého skončenia pracovného pomeru, že trvá na ďalšom zamestnávaní, listina, ktorou sa menila pracovná náplň žalobcu ústnou formou (zápisnica z č. I. 18 a nasledujúcich spisov), ďalej list žalovanej na č. I.26 súdneho spisu o ukončení ústnej zmeny pracovnej zmluvy a dohoda o zásadách spolupráce pri prevádzkovaní živnosti na č. I. 29 súdneho spisu.

Ďalej prvostupňový súd, vzhľadom na uplatnený nárok sa bude zaoberať špeciálnymi ustanoveniami Zákonníka práce v súvislosti s uplatnením nároku žalobcu z neplatného skončenia pracovného pomeru, ex offo sa bude prizerať na zánik práva žalobcu, svoje zistenia vyhodnotí. Okrem toho bude sa zaoberať aj okolnosťou, či oznámenie o ukončení pracovného pomeru k 14.03.2011 je platné, či pracovný pomer trvá, v akom rozsahu nároky žalobcu žalovaná po neplatnom skončení pracovného pomeru uspokojila a v akej výške, a po zistení ďalších skutočností dôležitých pre rozhodnutie o veci bude môcť zákonným spôsobom vo veci rozhodnúť.

Podľa § 224 ods. 3 O. s. p., prvostupňový súd rozhodne o náhrade trov aj odvolacieho konania.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.